

การพัฒนาบทบาทและตำแหน่งงาน พยาบาลสารสนเทศ

อัมราภัสร์ อรรถชัยวัฒน์

ผู้อำนวยการกองการพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ขอบเขตเนื้อหา

- ความหมายของสารสนเทศทางการพยาบาล
- ความสำคัญของพยาบาลสารสนเทศ
- พยาบาลสารสนเทศ
- บทบาทหน้าที่พยาบาลสารสนเทศ

สารสนเทศทางการพยาบาล

- เป็นการผสมผสานระหว่างศาสตร์ทางการพยาบาล คอมพิวเตอร์ และสารสนเทศ เพื่อจัดการสารสนเทศให้เกิดความรู้ในการปฏิบัติการพยาบาลและใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการตัดสินใจดูแลผู้ป่วย การบริหาร การศึกษาและการวิจัยทางการพยาบาล (ANA, 1994; 2001)
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อการให้การพยาบาลผู้ป่วย และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร การศึกษา และการวิจัยที่พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล เพื่อให้เกิดคุณภาพการพยาบาลที่ดี

การเพิ่มศักยภาพทาง
การพยาบาล

พัฒนาองค์ความรู้ทางการ
พยาบาลอย่างต่อเนื่อง

ช่วยในการสื่อสารข้อมูลทางการแพทย์
ให้มีขอบเขตและประสิทธิภาพมากขึ้น

พยาบาลสารสนเทศ

- ผู้ที่รวบรวมและจัดการข้อมูลเพื่อสนับสนุนด้านการปฏิบัติการพยาบาล การบริหาร การศึกษา การวิจัย และขยายให้เกิดความรู้ทางการพยาบาล ANA, 1994
- พยาบาลที่ปฏิบัติงานสารสนเทศโดยใช้ขอบวงการสารสนเทศซึ่งก็คือ การรวบรวม การจัดเก็บและประมวลผล เพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ประโยชน์ทางการพยาบาลทั้งการปฏิบัติการบริหาร การศึกษา การวิจัยและการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการพยาบาล รวมไปถึงทำหน้าที่จัดการ ควบคุม ดูแลระบบสารสนเทศในหน่วยงาน

ความสำคัญของพยาบาลสารสนเทศ

แผน 20 ปี กสร.

4 Excellence Strategies
(16 แผนงาน 48 โครงการ)

8 Corporate
Indicators

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย
2. การป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
3. การลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ
4. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

P&P
Excellence

People
Excellence

1. พัฒนาการวางแผนกำลังคนด้านสุขภาพ (HRP)
2. การผลิตและพัฒนากำลังคนสู่ความเป็นมืออาชีพ
3. เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ
4. พัฒนาเครือข่ายกำลังคนด้านสุขภาพ

Service
Excellence

1. การพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ
2. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ
3. ระบบการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและการส่งต่อ
4. การพัฒนาคุณภาพหน่วยงานบริการด้านสุขภาพ
5. การพัฒนาตามโครงการพระราชดำริและพื้นที่เฉพาะ
6. ประเทศไทย 4.0 ด้านสาธารณสุข

Governance
Excellence

1. พัฒนาระบบธรรมาภิบาลและคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
2. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและกฎหมายด้านสุขภาพ
3. การบริหารจัดการด้านการเงินการคลังสุขภาพ
4. การพัฒนางานวิจัยและองค์ความรู้ด้านสุขภาพ
5. การปรับโครงสร้างและพัฒนากฎหมายด้านสุขภาพ

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2567 (ต่อ)

กองการพยาบาล
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
Nursing Division of Ministry of Public Health Thailand

การยกระดับบริการ SERVICE PLAN

EMS
ENVIRONMENT · MOBILIZATION · SMART SERVICE

SECA
MOPH Smart Energy and Climate Action

S A P
Standard Academy Premium

ประเทศไทยมั่นคง

ประชาชนสุขภาพดี

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2567 (ต่อ)

กองการพยาบาล
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
Nursing Division of Ministry of Public Health Thailand

ยกระดับบริการการแพทย์และการสาธารณสุขสู่ระบบดิจิทัล

ใช้ระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine)
ลดการเดินทาง ลดค่าใช้จ่ายประชาชน

พัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพ เพิ่ม Cyber security

การส่งเสริมและการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์

การพัฒนาสารสนเทศ: กระทรวงสาธารณสุข

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
- ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการจัดการและการให้บริการสาธารณสุข
- พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการจัดการความรู้ด้านการแพทย์และสุขภาพสำหรับประชาชน
- การพัฒนาบุคลากรด้านนโยบายเทคโนโลยี

กำหนดนโยบาย
ดำเนินงาน
สารสนเทศ

แนวทางการ
จัดระบบ
สารสนเทศ
ทางการพยาบาล

การรวบรวม
และการ
ประมวลผล

กำหนด
บุคลากรที่มี
หน้าที่
รับผิดชอบ

กำหนดข้อมูล/
ฐานข้อมูลที่
จำเป็น

การพัฒนาตำแหน่งพยาบาลสารสนเทศ

- คุณสมบัติของพยาบาลสารสนเทศ
- หน้าที่ความรับผิดชอบ
- กำหนดโครงสร้าง

คุณสมบัติของพยาบาลสารสนเทศ

ด้านการพยาบาล

- มีความรู้ทักษะด้านการพยาบาล
- มีความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล
- มีประสบการณ์ในด้านการบริหารและ/หรือการบริการพยาบาล
- มีประสบการณ์ในการนิเทศงานด้านการพยาบาล

ด้านสารสนเทศ

- 1) จบปริญญาโททางด้านสารสนเทศหรือปริญญาโทด้านอื่นๆ ที่ผ่านการอบรมเฉพาะทางเกี่ยวกับสารสนเทศและ/หรือมีประสบการณ์และความชำนาญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2) มีความรู้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์และสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี
- 3) มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการรวบรวมและจัดการข้อมูล
- 4) มีความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนางานการพยาบาล
- 5) สามารถวิเคราะห์และจัดการข้อมูลเพื่อให้เป็นสารสนเทศที่นำมาใช้ประโยชน์

หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการสารสนเทศทางการแพทย์ในโรงพยาบาลและเป็นคณะกรรมการสารสนเทศโรงพยาบาล
- สื่อสารข้อมูลข่าวสารและประสานความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการสารสนเทศในโรงพยาบาลกับคณะกรรมการและคณะทำงานสารสนเทศทางการแพทย์ในโรงพยาบาล
- ให้คำแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษา สนับสนุนการดำเนินงานสารสนเทศทางการแพทย์ในระดับหน่วยงาน
- เก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูลสารสนเทศในระดับหน่วยงาน
- ประมวลผลและวิเคราะห์สารสนเทศทางการแพทย์ในโรงพยาบาลของกลุ่มการพยาบาล
- รายงานผลข้อมูลสารสนเทศทางการแพทย์ต่อคณะกรรมการสารสนเทศทางการแพทย์ในโรงพยาบาล

กำหนดโครงสร้างบุคลากรของงานสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาลของกลุ่มการพยาบาล

คณะกรรมการสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาล

- 1) หัวหน้าพยาบาล ประธาน
- 2) หัวหน้างาน/หัวหน้าหอผู้ป่วย กรรมการ
- 3) พยาบาลสารสนเทศกลุ่มการพยาบาล กรรมการและเลขานุการ

คณะทำงานสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาล

- 1) หัวหน้างาน/หัวหน้าหอผู้ป่วย ประธาน
- 2) พยาบาลวิชาชีพ กรรมการ
- 3) พยาบาลสารสนเทศหน่วยงาน กรรมการและเลขานุการ

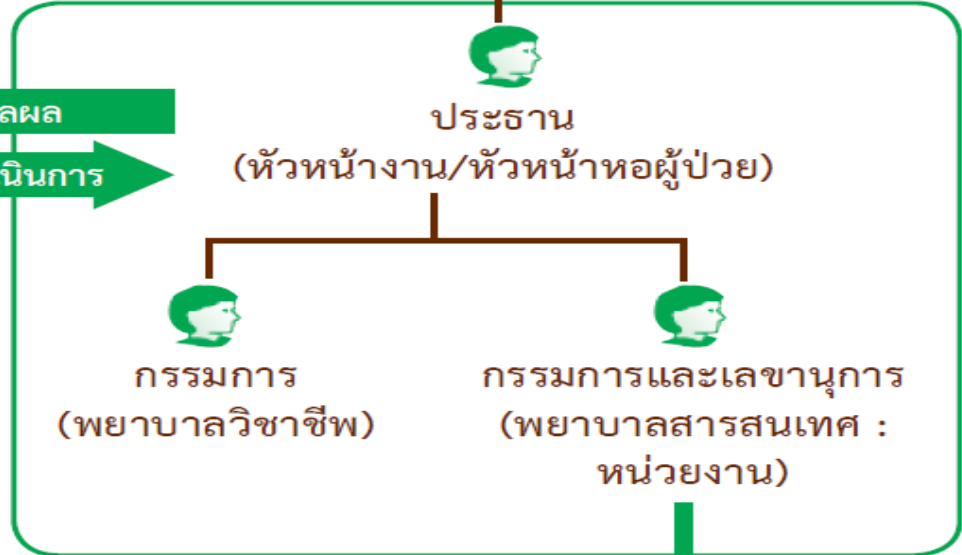
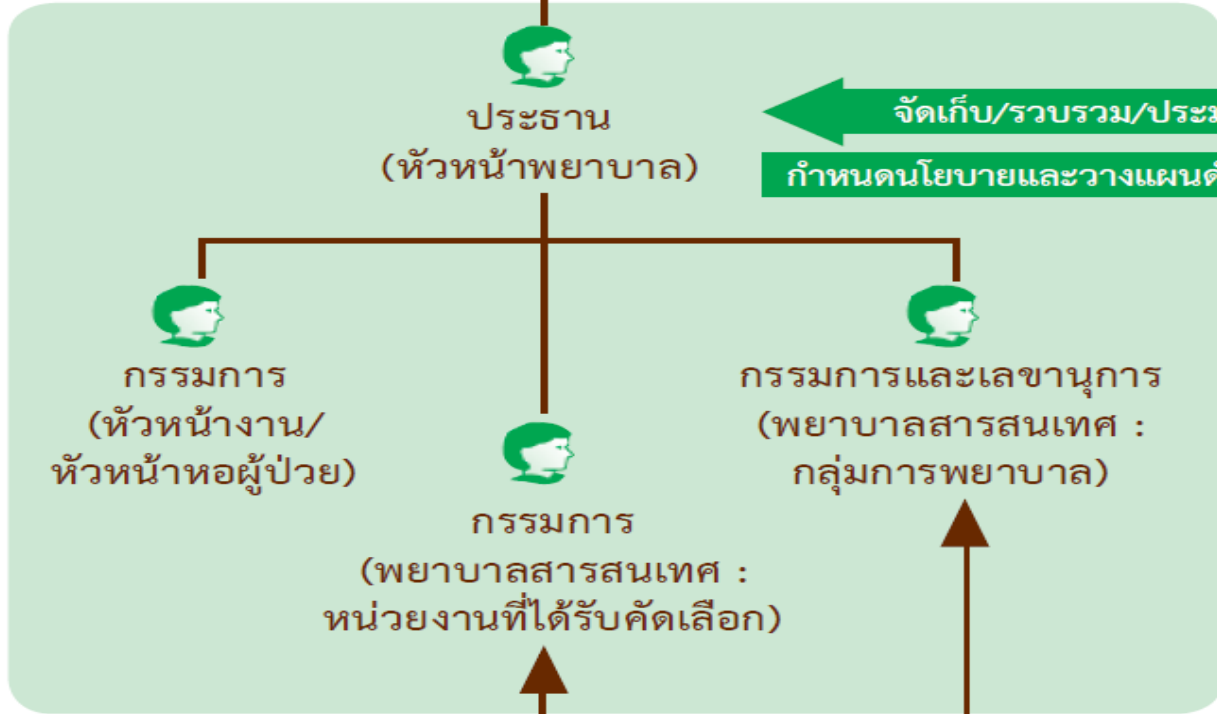
- 1) กำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินการสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาล
- 2) กำหนดรูปแบบการดำเนินการสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการใช้สารสนเทศ
- 3) จัดการและควบคุมกำกับให้การดำเนินงานของระบบสารสนเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- 4) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารองค์กรและการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล
- 5) แต่งตั้งคณะทำงานสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาลและคณะกรรมการอื่นๆ ตามความจำเป็น
- 6) อำนวยความสะดวกและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานชุดต่างๆ
- 7) ประสานความร่วมมือกับผู้บริหารหรือทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศบรรลุผลตามเป้าหมาย
- 8) ติดตามความก้าวหน้าและเป็นที่ปรึกษาหรือให้ข้อเสนอแนะแก่คณะทำงานฯ
- 9) จัดทำรายงานผลของข้อมูลสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลให้กับคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลและสำนักการพยาบาล

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินการข้อมูลสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในหน่วยงาน
- 2) วางแผนการดำเนินการข้อมูลสารสนเทศในหน่วยงาน
- 3) จัดเก็บ รวบรวม และประมวลผลข้อมูลสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในหน่วยงานตามแผนที่กำหนด
- 4) จัดทำรายงานผลของข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงานให้แก่คณะกรรมการสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาล

โครงสร้างบุคลากรสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาล

คณะกรรมการสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาล
(องค์กรพยาบาล/กลุ่มการพยาบาล)

คณะทำงานสารสนเทศทางการแพทย์พยาบาลในโรงพยาบาล
(หน่วยงาน)

จัดเก็บ/รวบรวม/ประมวลผล
กำหนดนโยบายและวางแผนดำเนินการ

ทำการคัดเลือกหน่วยงาน
ทำการคัดเลือกตัวแทน

ข้อมูล/ฐานข้อมูลทางการแพทย์พยาบาล

ฐานข้อมูลทั่วไป

- ข้อมูลสถิติ
ผู้ใช้บริการ
- ข้อมูลหน่วยงาน

ข้อมูลบุคลากร

- ข้อมูลกำลังคน
- ข้อมูล
รายละเอียดของแต่ละคน

ข้อมูลคุณภาพ

- ข้อมูลตัวชี้วัด

การรวบรวมและประมวลผล

- 1) มีการกำหนดข้อมูลที่เป็นตัวชี้วัดเดียวกันร่วมกันทุกหน่วยงาน ตัวชี้วัดเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน
- 2) กำหนดรูปแบบในการบันทึกข้อมูลที่เข้าใจตรงกัน เช่น การบันทึกเป็นตัวเลขทศนิยมไม่เกิน 2 ตำแหน่ง วัน เดือน ปี พ.ศ. รูปแบบข้อความ (**Text**) ที่เป็นลักษณะตัวเลือก
- 3) กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงผลรายงานเป็นรายเดือน และส่งข้อมูลย้อนกลับให้ทุกหน่วยงาน และกำหนดรายงานการแสดงผลการวิเคราะห์ภาพรวมของกลุ่มการพยาบาล

นโยบาย

การพัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล
กองการพยาบาล 2567

ขับเคลื่อนองค์กรพยาบาลดิจิทัล

- Smart NSO
- Nursing Outcome Digital Dashboard
- Informatics Nurse Competency

พัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม

- Thailand Nursing Digital Platform
- Nursing Minimum Data Set 9 Module

พัฒนาห้มาตรฐานการปฏิบัติการ พยาบาลไทย

- Electronics Nursing Record
- Thailand Classification for Nursing Practice ;TCNP

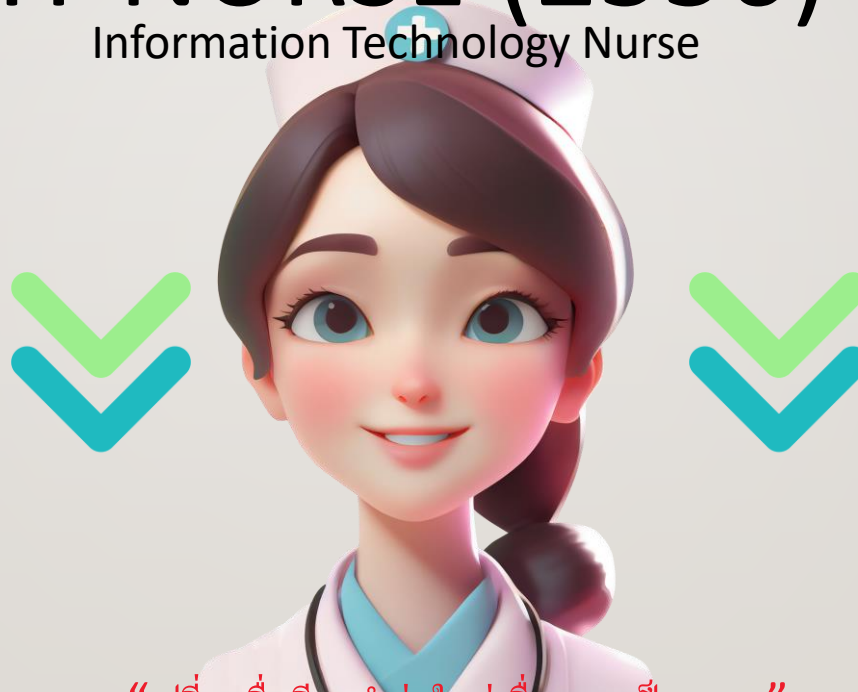

“พยาบาลสารสนเทศ”

INFORMATICS NURSE

IT NURSE (2556)

Information Technology Nurse

“เปลี่ยนชื่อเรียกคำย่อใหม่เพื่อความเป็นสากล”

IM NURSE (2565)

Informatics Nurse IM หรือ IN

บทบาทหน้าที่ “พยาบาลสารสนเทศ”

IM NURSE

NSO

Middle Man

- วิเคราะห์
- ออกแบบ
- สื่อสาร
- ประสานงาน

IT MAN

“ทีมพัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล”

NIO TEAM

NURSE INFORMATICS OFFICER TEAM

NIO

ผู้บริหารสารสนเทศ
การพยาบาล
(Nursing Informatics
Officer)

IM Nurse

พยาบาลสารสนเทศ
(Informatics Nurse)

IM Junior

พยาบาลสารสนเทศรุ่นเยาว์
(IM nurse Junior)

IT MAN

ผู้ปฏิบัติงาน
สนับสนุนการพัฒนา

คัดเลือกโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง Generation

“ทีมพัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล”

NIO

ผู้บริหารสารสนเทศ
การพยาบาล
(Nursing Informatics
Officer)

Gen BB / X

- รองผู้อำนวยการพยาบาล
ที่ดูแลงานสารสนเทศของ
NSO
- หัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้า
งาน/พยาบาลวิชาชีพ
- ที่มีบทบาทในการพัฒนา
HIS / NIS

- มีทัศนคติดิจิทัล ที่ดี
- มีทักษะความรู้ ความ
สามารถบูรณาการ
ความรู้ด้านการพยาบาล
กับความรู้ด้านดิจิทัลเป็น
อย่างดี

- กำหนดแนวทางการพัฒนาดิจิทัล
ของNSOร่วมกับพยาบาล
สารสนเทศ
- สนับสนุนและขับเคลื่อนนโยบาย
การพัฒนาดิจิทัลด้านการ
พยาบาลของ NSO
- เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการ
พัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล
(NIO Committee)
- กำกับติดตามและรายงานความ
คืบหน้าการพัฒนาดิจิทัลด้าน
การพยาบาลกับทีมบริหาร
ทางการพยาบาล
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

NIO

ผู้บริหารสารสนเทศการพยาบาล
(Nursing Informatics Officer)

ต้องไม่เป็นหัวหน้าพยาบาล

ต้องไม่ซ้ำกับพยาบาลสารสนเทศ
คนปัจจุบัน

ต้องไม่เป็นพยาบาลพยาบาล
สารสนเทศเขต

“ทีมพัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล”

IM Nurse

พยาบาลสารสนเทศ
(Informatics Nurse)

Gen X/Y

- เป็นพยาบาลวิชาชีพ
- มีบทบาทในการพัฒนา HIS / NIS

- มีความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- สามารถวิเคราะห์ ออกแบบระบบและบูรณาการความรู้ด้านการพยาบาลเข้ากับศาสตร์ด้านคอมพิวเตอร์ได้
- อายุ Gen X / Y

- ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล
- กำหนดขอบเขตความต้องการ (TOR) NIS
- วิเคราะห์และออกแบบระบบ NIS
- เป็นเลขา NIO Committee
- ประสานงาน NIO Committee ,NIO, Junior,ITMan เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบ NIS
- ประสานการทำงานกับ IT Man

★ ตรวจสอบคุณภาพข้อมูลทางการพยาบาลให้มีความถูกต้องเหมาะสม ปลอดภัยเป็นปัจจุบันและเชื่อถือได้

- กำกับติดตามและรายงานความคืบหน้า
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

IM Nurse

พยาบาลสารสนเทศ
(Informatics Nurse)

ผู้บริหารสารสนเทศการพยาบาล

พยาบาลสารสนเทศ
กลุ่มเป้าหมายหลักพัฒนาสมรรถนะ

พยาบาลสารสนเทศ รุ่นเยาว์

LEVEL UP

“ทีมพัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล”

IM Junior

พยาบาลสารสนเทศรุ่นเยาว์
(IM nurse Junior)

Gen Y / Z

- เป็นพยาบาลวิชาชีพ

- มีทักษะและความรู้คอมพิวเตอร์
- เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัล
- สื่อ Social Media แอปพลิเคชันสมัยใหม่
- มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ
- มีทัศนคติด้านดิจิทัลในการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ในการพัฒนาการทำงาน

- ปฏิบัติงานร่วมกับ IM nurse

- ประสานการทำงานร่วมกับ IM nurse และ IT Man เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบดิจิทัลด้านการพยาบาล

- ร่วมตรวจสอบคุณภาพข้อมูลทางการพยาบาลให้มีความถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย เป็นปัจจุบันและเชื่อถือได้

- เป็นส่วนหนึ่งของ NIO Committee

- ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

“ทีมพัฒนาดิจิทัลด้านการพยาบาล”

IT MAN

ผู้ปฏิบัติงาน
สนับสนุนการพัฒนา

- เป็นนักวิชาการคอมพิวเตอร์
- เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ผู้สนับสนุนการพัฒนาสารสนเทศ
ทางการพยาบาล

(ถ้ามี!!!!)

DIGITAL CITIZEN THAILAND

DIGITAL IDENTITY
อัตลักษณ์ดิจิทัล

DIGITAL USE
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม

DIGITAL SECURITY
การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล

DIGITAL LITERACY
การรู้เท่าทันดิจิทัล

DIGITAL COMMUNICATION
การสื่อสารดิจิทัล

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
กองการพยาบาล

Thank You So Much